

Modersmålsundervisning

Fagformål for faget modersmålsundervisning

MINISTERIET FOR
BØRN, UNDERVISNING
OG LIGESTILLING
STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

Eleverne skal i faget modersmålsundervisning udvikle kompetencer til at kommunikere på modersmålet både mundtligt og skriftligt. Modersmålsundervisningen skal samtidig udvikle elevernes sproglige bevidsthed med udgangspunkt i, at de anvender to sprog i dagligdagen.

Stk. 2. Faget modersmålsundervisning skal bidrage til, at elevernes lyst til at beskæftige sig med sprog og kultur i et globalt perspektiv fremmes.

Stk. 3. Modersmålsundervisning skal udvikle elevernes forudsætninger for at indgå aktivt i skole- og samfundsliv samt forberede dem til videre uddannelse. Faget skal give eleverne indsigt i oprindelseslandets kultur- og samfundsforhold, blandt andet for at lette elevernes eventuelle tilbagevenden til dette land.

Kompetencemål

Kompetenceområde	Efter 3. klassetrin	Efter 6. klassetrin	Efter 9. klassetrin
Mundtlig kommunikation	Eleven kan samtale om egne oplevelser og kendte emner	Eleven kan deltage i samtaler og diskussioner om kendte og ukendte emner	Eleven kan tale et nuanceret og præcist modersmål med andre modersmålstalende
Skriftlig kommunikation	Eleven kan forstå og skrive enkle tekster	Eleven kan forstå og anvende skriftsprog i forskellige tekstformer	Eleven kan forstå og anvende et præcist og nuanceret skriftsprog i forskellige tekstformer
Kultur og samfund	Eleven kender til forskelle og ligheder i kultur- og samfundsforhold i hverdagen i Danmark og målsprogets land(e)	Eleven kan sammenligne kultur- og samfundsmæssige forskelle og ligheder mellem Danmark og målsprogets lande	Eleverne kan reflekteret sammenligne kultur- og samfundsforhold i Danmark og målsprogslande

Modersmålsundervisning

Efter klassetrin

Modersmålsundervisning

Færdigheds- og vidensmål (efter 3. klassesettrin)

MINISTERIET FOR
BØRN, UNDERVISNING
OG LIGESTILLING
STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

Kompetenceområde	Kompetencemål	Faser	Færdigheds- og vidensmål					
Mundtlig kommunikation	Eleven kan samtale om egne oplevelser og kendte emner		Sproglig præcision og bevidsthed		Samtale		Strategier	
		1.	Eleven kan formulere sig korrekt og præcist om kendte emner	Eleven har viden om modersmålets centrale ordforråd, orddannelse og syntaks	Eleven kan forstå målsprogets lyde og deres forekomster i sammenhængende tale	Eleven har viden om lydes optræden i forskellige kontekster	Eleven kan bede om hjælp eller støtte i samtalen	Eleven har viden om interaktionelle strategier
		2.			Eleven kan samtale om kendte emner med støtte	Eleven har viden om samtalelementer	Eleven kan løse forståelsesproblemer ved at gætte kvalificeret	Eleven har viden om gættestrategier
		3.			Eleven kan udlede hovedindholdet og lytte efter bestemte informationer i en talt tekst	Eleven har viden om global, intensiv og fokuseret lytning		
Skriftlig kommunikation	Eleven kan forstå og skrive enkle tekster		Sproglig præcision og bevidsthed		Tekster		Strategier	
		1.	Eleven kan læse og skrive enkle sætninger	Eleven har viden om modersmålets centrale ordforråd, orddannelse og syntaks	Eleven kan læse og forstå enkle tekster om kendte emner med billedstøtte	Eleven har viden om læseretning, skrifttegnenes former og lyd	Eleven kan anvende strategier til at læse og skrive ord og sætninger	Eleven har viden om grafemfonemforbindelser og syntaks
		2.			Eleven kan læse og forstå fiktionstekster på modersmålet svarende til elevens sproglige og aldersmæssige forudsætninger	Eleven har viden om fiktive genrer på modersmålet	Eleven kan anvende strategier til at læse og skrive enkle fiktive tekster	Eleven har viden om forståelsesstrategier
		3.						
Kultur og samfund	Eleven kender til forskelle og ligheder i kultur- og samfundsforhold i hverdagen i Danmark og målsprogets land(e)		Kultur		Samfund			
		1.	Eleven kan samtale om hverdagslivet i Danmark og i målsprogets land(e)	Eleven har viden om hverdagslivets traditioner i målsprogets land(e)	Eleven kan samtale om samfundsmæssige forskelle og ligheder knyttet til hverdagslivet i Danmark og målsprogets lande	Eleven har viden om familie-, skole- og boforhold i målsprogets lande		
		2.	Eleven kan sammenligne hverdagsliv i Danmark og målsprogets land(e)	Eleven har viden om kulturelle traditioner i målsprogets land(e)				
		3.						

Modersmålsundervisning

Færdigheds- og vidensmål (efter 6. klassesettrin)

MINISTERIET FOR
BØRN, UNDERVISNING
OG LIGESTILLING
STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

Kompetenceområde	Kompetencemål	Faser	Færdigheds- og vidensmål					
Mundtlig kommunikation	Eleven kan deltage i samtaler og diskussioner om kendte og ukendte emner		Sproglig præcision og bevidsthed		Samtale		Strategier	
		1.	Eleven kan anvende centrale grammatiske begreber i beskrivelsen af modersmålet	Eleven har viden om basale grammatiske kategorier	Eleven kan samtale om emner fra hverdagen og skolens fag	Eleven har viden om deltagelse og fastholdelse af samtaler	Eleven kan anvende omskrivninger og kodeskift som kommunikationsstrategi	Eleven har viden om risikostrategier
		2.	Eleven kan sammenligne modersmålets ordstilling og dansk	Eleven har viden om grammatiske kategorier på dansk og modersmålet	Eleven kan sammenligne sproglige normer mellem dansk og modersmålet	Eleven har viden om sproglige normforskelle mellem målsproget og dansk	Eleven kan anvende IT-baserede hjælpemidler	Eleven har viden om IT-baserede kilder og hjælpemidler
		3.						
Skriftlig kommunikation	Eleven kan forstå og anvende skriftsprog i forskellige tekstformer		Sproglig præcision og bevidsthed		Tekster		Strategier	
		1.	Eleven kan sammenligne dansk og modersmålets ordstilling	Eleven har viden om basale grammatiske kategorier på dansk og modersmålet	Eleven kan læse og forstå fiktion- og faktatekster svarende til elevens sproglige og aldersmæssige forudsætninger	Eleven har viden om fakta- og fiktionsgenrer på modersmålet	Eleven kan anvende genrekendelse som læseforståelsesstrategi	Eleven har viden om læse- og skriveformål i forskellige genrer
		2.					Eleven kan udnytte sproglig viden fra dansk og modersmålet i sprogtilegnelse	Eleven har viden om strategier til sammenligning mellem dansk og modersmålet
		3.						
Kultur og samfund	Eleven kan sammenligne kultur- og samfundsmæssige forskelle og ligheder mellem Danmark og målsprogets lande		Kultur		Samfund			
		1.	Eleven kan anvende viden om kulturelle forhold i mål-sprogslandet i arbejdet med skolens tekster	Eleven har viden om kulturelle traditioner og værdier	Eleven kan anvende viden om samfundsmæssige forhold i målsprogslandet i arbejdet med skolens tekster	Eleven har viden om samfundsmæssige forhold i målsprogslandet		
		2.						
		3.						

Modersmålsundervisning

Færdigheds- og vidensmål (efter 9. klassetrin)

MINISTERIET FOR
BØRN, UNDERVISNING
OG LIGESTILLING
STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

Kompetenceområde	Kompetencemål	Faser	Færdigheds- og vidensmål					
Mundtlig kommunikation	Eleven kan tale et nuanceret og præcist modersmål med andre modersmålstalende		Sproglig præcision og bevidsthed		Samtale		Strategier	
		1.	Eleven kan tale præcist og nuanceret om hverdag og skole	Eleven har viden om modersmålets grammatiske kategorier	Eleven kan forstå sociale og regionale udtaler af målsproget	Eleven har viden om variationer i målsprogets udtale	Eleven kan bruge omskrivning som primær kommunikationsstrategi	Eleven har viden om kommunikationsstrategier
		2.	Eleven kan træffe begrundede sproglige valg	Eleven har viden om stilistisk variation i modersmålet	Eleven kan diskutere, fremlægge og formidle fagligt stof	Eleven har viden om argumentations- og fremlæggelsesteknikker	Eleven kan reflektere over egne sprogvvalg og kodeskift	Eleven har viden om karakteristika ved flersprogethed
		3.						
Skriftlig kommunikation	Eleven kan forstå og anvende et præcist og nuanceret skriftsprog i forskellige tekstformer		Sproglig præcision og bevidsthed		Tekster		Strategier	
		1.	Eleven kan læse og skrive i et præcist og nuanceret hverdags- og skolesprog	Eleven har viden om modersmålets grammatiske kategorier i skriftsprog	Eleven kan sammenligne teksters opbygning og virkemidler på dansk og modersmålet	Eleven har viden om teksters opbygning og virkemidler på dansk og modersmålet	Eleven kan styre og regulere sin egen læse- og skriveproces	Eleven har viden om læsestrategier
		2.	Eleven kan træffe begrundede sproglige valg i skriftsprog	Eleven har viden om stilistisk variation i modersmålet i skriftsprog				
		3.						
Kultur og samfund	Eleverne kan reflekteret sammenligne kultur- og samfundsforhold i Danmark og målsprogslande(t)		Kultur		Samfund			
		1.	Eleven kan diskutere kulturelle forskelle og ligheder mellem Danmark og målsprogslande(t)	Eleven har viden om kulturelle forhold i Danmark og målsprogslande	Eleven kan vurdere samfundsmæssige forhold i Danmark og målsprogslandet aktivt i forskellige situationer i hverdags- og skoleliv	Eleven har viden om styreformer, ligeberettigelse, ungdomsliv, skoleliv, uddannelse og arbejdsliv i målsprogslande(t).		
		2.	Eleven kan handle aktivt i situationer i hverdags- og skoleliv	Eleven har viden om kulturbegreber og -opfattelser				
		3.						

Modersmålsundervisning

Efter kompetenceområde

Modersmålsundervisning

Færdigheds- og vidensmål (Mundtlig kommunikation)

MINISTERIET FOR
BØRN, UNDERVISNING
OG LIGESTILLING
STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

Klassetrin	Kompetencemål	Faser	Færdigheds- og vidensmål					
Efter 3. klassetrin	Eleven kan samtale om egne oplevelser og kendte emner		Sproglig præcision og bevidsthed		Samtale		Strategier	
		1.	Eleven kan formulere sig korrekt og præcist om kendte emner	Eleven har viden om modersmålets centrale ordforråd, orddannelse og syntaks	Eleven kan forstå målsprogets lyde og deres forekomster i sammenhængende tale	Eleven har viden om lydes optræden i forskellige kontekster	Eleven kan bede om hjælp eller støtte i samtalen	Eleven har viden om interaktionelle strategier
		2.			Eleven kan samtale om kendte emner med støtte	Eleven har viden om samtalelementer	Eleven kan løse forståelsesproblemer ved at gætte kvalificeret	Eleven har viden om gættestrategier
		3.			Eleven kan udlede hovedindholdet og lytte efter bestemte informationer i en talt tekst	Eleven har viden om global, intensiv og fokuseret lytning		
Efter 6. klassetrin	Eleven kan deltage i samtaler og diskussioner om kendte og ukendte emner		Sproglig præcision og bevidsthed		Samtale		Strategier	
		1.	Eleven kan anvende centrale grammatiske begreber i beskrivelsen af modersmålet	Eleven har viden om basale grammatiske kategorier	Eleven kan samtale om emner fra hverdagen og skolens fag	Eleven har viden om deltagelse og fastholdelse af samtaler	Eleven kan anvende omskrivninger og kodeskift som kommunikationsstrategi	Eleven har viden om risikostrategier
		2.	Eleven kan sammenligne modersmålets ordstilling og dansk	Eleven har viden om grammatiske kategorier på dansk og modersmålet	Eleven kan sammenligne sproglige normer mellem dansk og modersmålet	Eleven har viden om sproglige normforskelle mellem målsproget og dansk	Eleven kan anvende IT-baserede hjælpemidler	Eleven har viden om IT-baserede kilder og hjælpemidler
		3.						
Efter 9. klassetrin	Eleven kan tale et nuanceret og præcist modersmål med andre modersmålstalende		Sproglig præcision og bevidsthed		Samtale		Strategier	
		1.	Eleven kan tale præcist og nuanceret om hverdag og skole	Eleven har viden om modersmålets grammatiske kategorier	Eleven kan forstå sociale og regionale udtaler af målsproget	Eleven har viden om variationer i målsprogets udtale	Eleven kan bruge omskrivning som primær kommunikationsstrategi	Eleven har viden om kommunikationsstrategier
		2.	Eleven kan træffe begrundede sproglige valg	Eleven har viden om stilistisk variation i modersmålet	Eleven kan diskutere, fremlægge og formidle fagligt stof	Eleven har viden om argumentations- og fremlæggelsesteknikker	Eleven kan reflektere over egne sprogvalg og kodeskift	Eleven har viden om karakteristika ved flersprogethed
		3.						

Modersmålsundervisning

Færdigheds- og vidensmål (Skriftlig kommunikation)

MINISTERIET FOR
BØRN, UNDERVISNING
OG LIGESTILLING
STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

Klassetrin	Kompetencemål	Faser	Færdigheds- og vidensmål					
Efter 3. klassetrin	Eleven kan forstå og skrive enkle tekster		Sproglig præcision og bevidsthed		Tekster		Strategier	
		1.	Eleven kan læse og skrive enkle sætninger	Eleven har viden om modersmålets centrale ordforråd, orddannelse og syntaks	Eleven kan læse og forstå enkle tekster om kendte emner med billedstøtte	Eleven har viden om læserejning, skrifttegnenes former og lyd	Eleven kan anvende strategier til at læse og skrive ord og sætninger	Eleven har viden om grafemfonemforbindelser og syntaks
		2.			Eleven kan læse og forstå fiktionstekster på modersmålet svarende til elevens sproglige og aldersmæssige forudsætninger	Eleven har viden om fiktive genrer på modersmålet	Eleven kan anvende strategier til at læse og skrive enkle fiktive tekster	Eleven har viden om forståelsesstrategier
		3.						
Efter 6. klassetrin	Eleven kan forstå og anvende skriftsprog i forskellige tekstformer		Sproglig præcision og bevidsthed		Tekster		Strategier	
		1.	Eleven kan sammenligne dansk og modersmålets ordstilling	Eleven har viden om basale grammatiske kategorier på dansk og modersmålet	Eleven kan læse og forstå fiktions- og faktatekster svarende til elevens sproglige og aldersmæssige forudsætninger	Eleven har viden om fakta- og fiktionsgenrer på modersmålet	Eleven kan anvende genrekendskab som læseforståelsesstrategi	Eleven har viden om læse- og skriveformål i forskellige genrer
		2.					Eleven kan udnytte sproglig viden fra dansk og modersmålet i sprogtilegnelse	Eleven har viden om strategier til sammenligning mellem dansk og modersmålet
		3.						
Efter 9. klassetrin	Eleven kan forstå og anvende et præcist og nuanceret skriftsprog i forskellige tekstformer		Sproglig præcision og bevidsthed		Tekster		Strategier	
		1.	Eleven kan læse og skrive i et præcist og nuanceret hverdags- og skolesprog	Eleven har viden om modersmålets grammatiske kategorier i skriftssprog	Eleven kan sammenligne teksters opbygning og virkemidler på dansk og modersmålet	Eleven har viden om teksters opbygning og virkemidler på dansk og modersmålet	Eleven kan styre og regulere sin egen læse- og skriveproces	Eleven har viden om læsestrategier
		2.	Eleven kan træffe begrundede sproglige valg i skriftsprog	Eleven har viden om stilistisk variation i modersmålet i skriftsprog				
		3.						

Modersmålsundervisning

Færdigheds- og vidensmål (Kultur og samfund)

Klassetrin	Kompetencemål	Faser	Færdigheds- og vidensmål			
Efter 3. klassetrin	Eleven kender til forskelle og ligheder i kultur- og samfundsforhold i hverdagen i Danmark og målsprogets land(e)		Kultur		Samfund	
		1.	Eleven kan samtale om hverdagslivet i Danmark og i målsprogets land(e)	Eleven har viden om hverdagslivets traditioner i målsprogets land(e)	Eleven kan samtale om samfundsmæssige forskelle og ligheder knyttet til hverdagslivet i Danmark og målsprogets lande	Eleven har viden om familie-, skole- og boforhold i målsprogets lande
		2.	Eleven kan sammenligne hverdagsliv i Danmark og målsprogets land(e)	Eleven har viden om kulturelle traditioner i målsprogets land(e)		
3.						
Efter 6. klassetrin	Eleven kan sammenligne kultur- og samfundsmæssige forskelle og ligheder mellem Danmark og målsprogets lande		Kultur		Samfund	
		1.	Eleven kan anvende viden om kulturelle forhold i mål-sprogslandet i arbejdet med skolens tekster	Eleven har viden om kulturelle traditioner og værdier	Eleven kan anvende viden om samfundsmæssige forhold i målsprogslandet i arbejdet med skolens tekster	Eleven har viden om samfundsmæssige forhold i målsprogslandet
		2.				
3.						
Efter 9. klassetrin	Eleverne kan reflekteret sammenligne kultur- og samfundsforhold i Danmark og målsprogslande(t)		Kultur		Samfund	
		1.	Eleven kan diskutere kulturelle forskelle og ligheder mellem Danmark og målsprogslande(t)	Eleven har viden om kulturelle forhold i Danmark og målsprogslande	Eleven kan vurdere samfundsmæssige forhold i Danmark og målsprogslandet aktivt i forskellige situationer i hverdags- og skoleliv	Eleven har viden om styreformer, ligeberettigelse, ungdomsliv, skoleliv, uddannelse og arbejdsliv i målsprogslande(t).
		2.	Eleven kan handle aktivt i situationer i hverdags- og skoleliv	Eleven har viden om kulturbegreber og -opfattelser		
3.						